

УДК 799

DOI: 10.31733/2078-3566-2022-3-313-318

**Дмитро
КАЗНАЧЕСВ**[©]
кандидат
юридичних наук,
доцент

**Юрій
ВОЛКОВ**
викладач

(Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ЗАСВОЄННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗНАТЬ ТА ОВОЛОДІННЯ ПРАКТИЧНИМИ НАВИЧКАМИ ЗІ СТРІЛЬБИ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ЗАНЯТЬ З ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ: ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОГЛЯД

У статті висвітлено проблематику вогневої підготовки в закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання в контексті методики викладання цієї навчальної дисципліни, реалізації її завдань та досягнення визначених цілей. Наголошено на необхідності забезпечення якісного викладання шляхом запровадження інноваційних методів та комп'ютерних програм. Висвітлено базові труднощі у засвоєнні курсантами теоретичного матеріалу та оволодіння практичними навичками, що полягає у «накидуванні» матеріалу, недотримання балансу між формами і видами занять або відсутності належної комунікації зі здобувачами тощо.

Ключові слова: вогнева підготовка, педагогічна майстерність, застосування вогнепальної зброї, курсанти, заклад вищої освіти зі специфічними умовами навчання.

Постановка проблеми. Підготовка фахівців для органів та підрозділів Національної поліції потребує чималих зусиль, тому що курсанти – здобувачі вищої освіти закладів вищої освіти (далі – ЗВО) зі специфічними умовами навчання повинні володіти усім комплексом необхідних у службовій діяльності навичок, зокрема з вогневої підготовки. Однак їх формування та засвоєння правових підстав застосування або використання вогнепальної зброї є тривалим процесом і потребує майстерності викладача. Сьогодні у педагогічній практиці в контексті викладання вогневої підготовки наявні деякі складнощі, які повинні бути подолані науково-педагогічними працівниками найближчим часом з метою забезпечення якісної освіти та підготовки курсантів.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Необхідність та окремі аспекти підвищення рівня вогневої підготовки поліцейських досліджували у своїх працях М. Ануфрієв, С. Банах, В. Булачек, Г. Будаг'янци, І. Винярчук, Ю. Йосипів, О. Лопаєва, Ю. Лапутіна, В. Поливанюк, В. Тимофеев, М. Чміль тощо.

Мета статті: дослідити та виокремити проблематику засвоєння теоретичних знань та оволодіння практичними навичками зі стрільби здобувачами вищої освіти під час занять з вогневої підготовки.

Виклад основного матеріалу. У закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання передбачена підготовка курсантів за обов'язковим компонентом службово-бойової діяльності, до якого належить вивчення теоретичних і практичних положень вогневої, тактико-спеціальної та спеціальної фізичної підготовки.

© Д. Казначесв, 2022

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-5193-7176>

kaznacheevdg71@gmail.com

© Ю Волков, 2022

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-3129-8623>

k_tsp@dduvs.in.ua

Вогнева підготовка у підготовці та майбутній професійній діяльності фахівця як система навчальних заходів, спрямованих на засвоєння рядовим та начальницьким складом органів поліції теоретичних знань і практичних вмінь, необхідних для забезпечення високої бойової готовності підрозділів поліції – одна з базових навчальних дисциплін в опануванні обраної професії, без вивчення якої неможливе становлення працівника поліції, викладається впродовж всього навчання в закладі зі специфічними умовами навчання [1].

Предметом навчальної дисципліни «Вогнева підготовка» є навички поводження зі зброєю, яка перебуває на озброєнні в підрозділах Національної поліції України, її особливості та балістичні властивості, прийоми і правила поводження з нею в контексті безпеки для самого поліцейського або уповноваженої службової особи сектору безпеки та оборони взагалі, а також не менш важливими елементом предмета вогневої підготовки як навчальної дисципліни є засвоєння вимог щодо правомірного та ефективного її застосування. Зокрема, у цьому випадку завданням викладача є привернення уваги здобувачів до правової основи їх діяльності, що регулює не тільки основні повноваження і посадові обов'язки, але й порядок застосування та використання вогнепальної зброї. На нашу думку, важливо акцентувати на положеннях Конституції України, Кримінального кодексу України, Закону України «Про Національну поліцію» та низці підзаконних нормативно-правових актів, що регламентують правила поводження з вогнепальною зброєю, під час проведення навчально-тренувальних стрільб або несення служби тощо. Відповідно до Конституції України для діяльності поліцейського важливим є дотримання усіх норм, які вміщено в Основному законі, однак в аспекті застосування вогнепальної зброї найбільш значущими будуть ст. 3 («Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю»); ст. 21 («...Права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними»); ст. 27 («Кожна людини має невід'ємне право на життя»); ст. 56 («Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями і бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень») тощо [2]. У Законі України «Про Національну поліцію» не тільки регламентується порядок застосування вогнепальної зброї та окреслено конкретні типові ситуації, за яких таке застосування можливе, однак і висвітлено засади діяльності поліції. Зокрема, курсантам закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання МВС України під час вивчення теоретичного блоку вогневої підготовки треба звернути увагу на такі принципи: верховенство права, відповідно до якого людина, її права і свободи визнаються найвищими цінностями (ст. 6); дотримання прав і свобод людини, яке полягає в обмеженні прав і свобод виключно на підставі та в порядку, визначених Конституцією та законами України, за нагальної необхідності і в обсязі, необхідному для виконання завдань поліції (ст. 7) тощо [3]. Безперечно, саме з правових основ діяльності поліції, навіть не конкретно застосування зброї, треба розпочинати викладання здобувачам дисципліни «Вогнева підготовка». В подальшому ознайомлювати їх із наказами та інструкціями, що стосуються конкретно застосування поліцейськими вогнепальної зброї в диференційованих службових ситуаціях.

Тож науково-педагогічний працівник, який викладає «Вогневу підготовку», матиме змогу не тільки забезпечити якість такої освіти, але й досягти мети цієї навчальної дисципліни, що полягає у вихованні працівника Національної поліції України, майбутнього офіцера, який у будь-яких критичних службових ситуаціях діятиме відповідно до вимог закону та технічно правильно застосовуватиме або використовуватиме вогнепальну зброю. Здобувач вищої освіти повинен набути навичок ефективно, максимально безпечно для себе і громадян навколо, поводитись з вогнепальною зброєю. Головним у цьому випадку є вміння виокремлювати ситуації для застосування або використання вогнепальної зброї в умовах, коли для цього наявні правові підстави, визначені чинним законодавством [4, с. 4–7].

Викладачі з вогневої підготовки за весь цикл викладання цієї дисципліни повинні виконати чималу кількість завдань для того, щоб сформувати у здобувачів вищої освіти навчальних закладів зі специфічними умовами навчання системи МВС України практичні навички поводження з вогнепальною зброєю, а також закласти базовий комплекс теоретичних знань. Зокрема, треба звернути увагу на формування у здобувачів

вищої освіти стійких навичок влучної стрільби зі стрілецької зброї за умовами вправ, передбачених Курсом стрільб, безпечного поводження з вогнепальною зброєю, закріпити знання з матеріальної частини зброї і тактико-технічних характеристик зброї, яка передбачена для озброєння в Національній поліції України. Не менш важливими є аспекти догляду за зброєю, приведення її до нормального стану та стрілецької можливості, що є важливим у практичних підрозділах Національної поліції через періодичне проведення перевірок стану зброї та боєприпасів. Службові ситуації, в межах яких необхідно застосувати або використати вогнепальну зброю, завжди є психологічно складними та емоційно напруженими, тому що вони є стресовими та спричиняють значне навантаження на організм поліцейського. Тому завданням викладача є формування у курсантів стійких психічних якостей, які створювали б умови швидко і правильно діяти в критичних ситуаціях, попереджували б гальмування і ступор, а також сприяли правомірному застосуванню вогнепальної зброї за несприятливих факторів тощо [4, с. 4–7; 5, с. 50–67; 6, с. 220; 7, с. 85–86; 8].

Крім того, важливим питанням є методика проведення занять та педагогічна техніка [9]. На нашу думку, доцільним буде ознайомити здобувачів із методами проведення занять, їх кількістю, розподілом теоретичних і практичних занять, форми і види підсумкового контролю, що сформує в уяві курсантів чіткий план роботи із засвоєння необхідного для них навчального матеріалу. Досить помилковою є думка про використання фактору раптовості під час організації навчального процесу з вогневої підготовки. Треба розуміти, що ситуація стресу може бути необхідною під час відпрацювання певних типових ситуацій, моделювання обстановки підвищеної небезпеки тощо. Штучне створення стресової ситуації шляхом неповідомлення плану роботи наступного заняття є чинником виникнення розгубленості та розфокусування через нерозуміння подальшого плану дій. Висловлена позиція, можливо, є дещо суперечною, однак треба пам'ятати, що триває навчальний процес і найбільш ефективним є метод поступового сходження до формування автоматичних, професійних навичок з тієї чи іншої навчальної дисципліни. Саме тому надмірне навантаження усією, на думку науково-педагогічного працівника, важливою інформацією може призвести до низького рівня засвоєння матеріалу та результату демонстрування практичних навичок через розгубленість і невпевненість здобувача, що сформовано «накидуванням» матеріалу.

Дещо проблемним в організації вогневої підготовки курсантів є систематичність тренувань, проведення практичних навчально-тренувальних стрільб тощо. Теоретична підготовка є важливим елементом у підготовці фахівців, однак вона не є дієвою без практичної підготовки. Аналогічна ситуація і в зворотному порядку. Тому професійні навички досягаються в моделі взаємоузгодженого розподілу вивчення теорії та проведення практичних занять (тренувань з вогневої підготовки). Треба акцентувати на користі тематичного визначення кожного тренування, тобто відпрацювання конкретної вправи або елемента, формування вміння прицілюватися та швидко витягати зброю з кобури тощо. Тому кожне тренування повинно мати мету та спосіб її досягнення. На нашу думку, для викладача корисно було б застосовувати поступальні прийоми. Наприклад, О. М. Арабаджи вважає, що питання, які розглядалися та відпрацьовувалися на попередньому занятті, повинні бути пов'язані за змістом між собою, а наступне тренування повинне забезпечувати вдосконалення та нарощування раніше отриманих знань, умінь та навичок [10, с. 5]. Ми повністю підтримуємо цю позицію і наголошуємо на виробленні вміння викладача планувати заняття стратегічно з врахуванням потреб здобувачів у більш глибокому вивченні окремих аспектів або акцентуванні уваги на проблемах. Систематичність тренувань – це запорука формування автоматичних навичок і умінь здобувача, які в подальшому стануть показником його майстерності навіть за відсутності тренувань або ідеальних умов для застосування вогнепальної зброї. Тривалість перерв між заняттями з вогневої підготовки та тренуваннями з практичної стрільби значно впливає на рівень вогневої підготовки та майстерності курсанта у виконанні ним певної вправи. Можна припустити, що рівень підготовки курсанта з вогневої підготовки на початковому етапі проведення занять буде знижуватися вже через добу, а в подальшому тривалість збереження відпрацьованих навичок може збільшитися до 3–5 днів. Це за умови якісного викладання та наявності у викладача вміння діагностувати слабкі сторони здобувача і відшліфувати їх належним чином. Очевидно, що вогнева підготовка є однією з небагатьох дисциплін, яка потребує певного

фінансового забезпечення, що полягає у придбанні вогнепальної зброї різних видів, набойів для цих видів зброї, тренажерів, обладнання стрілецьких тирів для забезпечення безпеки здобувачів під час проведення тренувань. Однак навіть за наявності фінансових труднощів важливим є відведення значної уваги дістанню зброї з кобури, її виносу та прицілюванню, а також переміщення зброї у просторі в одній руці або двома руками за умови переслідування правопорушників тощо.

Крім того, треба звернути увагу на впровадження інформаційних технологій в освітній процес та звернення інших навчальних дисциплін до застосування інтерактивних комплексів. Сьогодні інтенсивно оновлюються способи самозахисту, моделі застосування вогнепальної зброї, а також технічно ускладнюються засоби озброєної боротьби. Це викликає необхідність впровадження змін в цикл службово-бойової підготовки здобувачів вищої освіти зі специфічними умовами навчання, зокрема звернення до модернізованих технологій та пристосувань, які значно розширяють можливості вогневої підготовки [11, с. 1–4]. Насамперед це стосується тренажерно-імітаційних засобів, які створені на основі інформаційних технологій, а саме спеціалізованих програмних засобів, до функціоналу яких належить забезпечення відпрацювання необхідних навичок курсантів та працівників Національної поліції в контексті службово-бойової діяльності, зокрема, застосування вогнепальної зброї. Наприклад, Д. Х. Штофель, К. С. Навроцька, Л. В. Ващук, О. М. Лопаєва зазначають, що застосування тренажерно-імітаційних засобів в освітньому процесі зумовлене економічними міркуваннями, безпекою навчання, можливістю корегування процесу моделювання, наявністю інформативного зворотного зв'язку з викладачем (інструктором), реалізацією різноманітних технологій навчання. Зокрема, закладам вищої освіти зі специфічними умовами навчання під час проведення занять з вогневої підготовки слід звернути увагу на низку лазерних стрілецьких тренажерів («Рубін», ЛТ-110ПМ, ЛСК М430 (УБ), ІЛТ-111), які забезпечують візуальний контроль за діями стрільця та відображають підготовчі алгоритми стрільця до здійснення пострілу, а також такі тренажери здійснюють комп'ютерну обробку результатів стрільби, що дозволяє викладачеві здійснити аналіз помилок та корегування окремих навичок курсанта для уникнення неточностей під час виконання наступних вправ. Доцільно зосередити увагу на тренажері «СКАТ», за допомогою якого можна відпрацьовувати навички стрільби з різних зразків стрілецької зброї, яка є на озброєнні Національної поліції, адже курсант повинен володіти усім спектром навичок у поводженні з вогнепальною зброєю, зокрема тією, навички поводження з якою можуть бути необхідними під час виникнення критичної ситуації. Саме тому тренажер «СКАТ» можна зарахувати до універсальних та поліпрофільних. На сьогодні вони застосовуються у ЗВО із специфічними умовами навчання та центрах підготовки тощо [11, с. 4–5; 12–13].

Однак, на нашу думку, поряд із значною перевагою, постійне використання тренажерів без проведення класичних практичних стрільб може негативно позначитися на навичках володіння вогнепальною зброєю. Зрозуміло, що за допомогою тренажерних комплексів відпрацьовуються необхідні навички поводження зі стрілецькою зброєю, правильність постави, тримання зброї в руці (-ках). При цьому науково-педагогічному працівнику треба мати на увазі, що тренажер не забезпечує імітації реальної віддачі зброї під час стрільби. Тому в цьому випадку важливим є збереження балансу між формами та видами занять з вогневої підготовки [11, с. 4–5; 14; 15, с. 217].

Висновки. Заклади вищої освіти зі специфічними умовами навчання системи МВС України готують курсантів за обов'язковим компонентом службово-бойової діяльності, до якого належить вивчення теоретичних і практичних положень вогневої підготовки. Важливим аспектом цієї навчальної дисципліни є майстерність викладача та методика, за допомогою якої долаються проблеми у викладенні матеріалу або засвоєнні його здобувачами. Завданням викладача є привернення уваги здобувачів до правової основи їх діяльності, яка регламентує не тільки основні повноваження та посадові обов'язки, але й порядок застосування та використання вогнепальної зброї. Деяко проблемним в організації вогневої підготовки курсантів у сучасних умовах є систематичність тренувань, проведення практичних навчально-тренувальних стрільб тощо. Крім цього, треба звернути увагу на більш широке впровадження в освітній процес інформаційних технологій та застосування інтерактивних комплексів під час проведення занять з вогневої підготовки.

Список використаних джерел

1. Поливанюк В. Д., Казначесв Д. Г., Март'янов І. Ю. та ін. Навчання поліцейських на початковому етапі вогневої підготовки : метод. рекомендації. Дніпро : ДДУВС, 2019. 52 с.
2. Конституція України : Закон України в редакції від 01.01.2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
3. Про Національну поліцію : Закон України в редакції від 08.08.2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
4. Робоча програма навчальної дисципліни «Вогнева підготовка» / розроб. О. В. Запорожанов, О. М. Крук, С. П. Максимов та ін. Київ : НАВС, 2021. 19 с.
5. Максимов С. П., Запорожанов О. В., Шкапа О. Г. Вогнева підготовка : навч.-метод. посібник. Київ : Київський нац. ун-т внутр. справ, 2006. 108 с.
6. Дідковський В. А., Лук'янов Д. В., Мазур І. М. та ін. Вогнева підготовка : навч. посібник. Київ : НАВС, 2015. 320 с.
7. Лопасава О. М. Основні психологічні аспекти підготовки співробітників поліції до застосування та використання вогнепальної зброї. *Актуальні питання протидії злочинності: вітчизняний та зарубіжний досвід : Міжнар. наук.-практ. конф.* Дніпро : ДДУВ, 2017. С. 84–87.
8. Казначесв Д. Г., Лопасава О. М. Особливості формування психологічної стійкості і готовності працівників поліції у процесі навчання з вогневої підготовки. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.* 2018. № 4 (97). С. 82–85.
9. Запорожанов О. В., Максимов С. П. Методика вивчення матеріальної частини вогнепальної зброї (на прикладі 9-мм пістолета Макарова) : метод. рекомендації. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. 64 с.
10. Арабаджи О. М. Систематичність тренувань з використанням тренажерів – шлях до вдосконалення системи підготовки військових професіоналів. *Актуальні питання та перспектива розвитку, планування, організації та методики проведення занять з вогневої підготовки : зб. тез доповідей науково-практ. конф. (м. Харків, 21 лют. 2019 р.).* Харків : НАНГУ, 2019. 39 с.
11. Штофель Д. Х., Навроцька К. С., Вашук Л. В. Сучасний стан, перспективи розвитку і застосування стрілецьких тренажерів у вогневій підготовці (за матеріалами вітчизняних і закордонних виставок) : *матеріали XXVII науково-техн. конф. підрозділів ВНТУ (м. Вінниця, 14–23 березня 2018 р.),* ВНТУ. URL : <http://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/20882/4236.pdf?sequence=3>.
12. Матеріали з виставки «Зброя та безпека 2009». URL : <http://www.iec-expo.com.ua/index.php?id=64>.
13. Лопасава О. М., Лозицький М. П. Роль та значення сучасних мультимедійних тирів для занять з вогневої підготовки. *The 5th International scientific and practical conference "Fundamental and applied research in the modern world" (December 16–18, 2020).* BoScience Publisher, Boston, USA. 2020. P.502–505.
14. Штофель Д. Х. Багатофункціональний психофізіологічний тренажер для тренування стрільців вищої кваліфікації. *Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я : тези доповідей XIX міжнародної науково-практ. конф. (м. Харків, 15–17 травня 2012 р.)* : в 4 ч. Харків : НТУ «ХПІ». Ч. III. С. 110.
15. Zlepko S., Shtofel D., Kostishyn S., Tymchuk S. Basic Concepts of Modern Shooting Galleries Design. *Modern Problems of Radio Engineering, Telecommunications, and Computer Science : Proceedings of the XIth International Conference TCSET'2012, Lviv–Slavske, February 21–24, 2012.* Lviv : Publishing House of Lviv Polytechnic, 2012. P. 217.

Надійшла до редакції 21.06.2022

References

1. Polyvaniuk, V. D., Kaznacheiev, D. H., Martianov, I. Yu. et al. (2019) Navchannia politseiskykh na pochatkovomu etapi vohnevoi pidhotovky [Training of police officers at the initial stage of fire training] : metod. rek. Dnipro : DDUVS., 52 p. [in Ukr.].
2. Konstytutsiia Ukrainy [Constitution of Ukraine] : Zakon Ukrainy v redaktsii vid 01.01.2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>. [in Ukr.].
3. Pro Natsionalnu politsiiu [On the National Police] : Zakon Ukrainy v redaktsii vid 08.08.2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>. [in Ukr.].
4. Robocha prohrama navchalnoi dystsypliny «Vohneva pidhotovka» [Working program of the training discipline «Fire Training»] / rozrob. O. V. Zaporozhanov, O. M. Kruk, S. P. Maksymov, O. S. Fedchenko, K. Yu. Bobryk, Yu. V. Denysenko. NAVS : Kyiv, 2021. 19 p. [in Ukr.].
5. Maksymov S. P., Zaporozhanov O. V., Shkapa O. H. (2006) Vohneva pidhotovka [Fire preparation] : navch.-metod. posib. Kyiv : Kyivskiy nats. un-t vnutr. sprav, 108 p. [in Ukr.].
6. Didkovskiy V. A., Lukianov D. V., Mazur I. M. et al. (2015) Vohneva pidhotovka [Fire training] : navch. posib. Kyiv : NAVS, 320 p. [in Ukr.].
7. Lopaieva, O. M. (2017) Osnovni psykhologichni aspekty pidhotovky spivrobitnykiv politsii do zastosuvannia ta vykorystannia vohnepalnoi zbroi [Basic psychological aspects of training police officers for the use and use of firearms]. *Aktualni pytannia protydii zlochyynnosti: vitchyzniani ta zarubizhnyi dosvid* : Mizhnarodna nauково-prakt. konf. Dnipro, pp. 84–87. [in Ukr.].
8. Kaznacheiev, D. H., Lopayeva, O. M. (2018) Osoblyvosti formuvannia psykhologichnoi

stiičnosti i hotovnosti pratsivnykiv politzii u protsesi navchannia z vohnevoi pidhotovky [Peculiarities of the formation of psychological stability and readiness of police officers in the process of fire training]. *Naukovyi visnyk DDUVS. № 4 (97), pp. 82–85. [in Ukr.]*.

9. Zaporozhanov, O. V., Maksymov, S. P. (2017) *Metodyka vyvchennia materialnoi chasty ny vohnepalnoi zbroi (na prykladi 9-mm pistoleta Makarova) [Methods of studying the material part of firearms (on the example of Makarov's 9-mm pistol)] : metod. rekomendatsiyi. Kyiv : Nats. akad. vnutr. sprav, 64 p. [in Ukr.]*.

10. Arabadzhi, O. M. (2019) *Systematychnist trenuvan z vykorystanniam trenazheriv – shliakh do vdoskonalennia systemy pidhotovky viiskovykh profesionaliv [Systematic training using simulators is a way to improve the system of training military professionals]. Aktualni pytannia ta perspektyva rozvytku, planuvannia, orhanizatsii ta metodyky provedennia zaniat z vohnevoi pidhotovky.: zb. tez dopovidei naukovo-prakt. konf. (m. Kharkiv, 21 lyut. 2019 r.). Kharkiv : NANHU, 39 p. [in Ukr.]*.

11. Shtofel, D. Kh., Navrotska, K. S., Vashchuk, L. V. (2018) *Suchasnyi stan, perspektyvy rozvytku i zastosuvannia striletsykh trenazheriv u vohnevii pidhotovtsi (za materialamy vitchyznianykh i zakordonnykh vystavok) [The current state, prospects for the development and use of shooting simulators in fire training (based on the materials of domestic and foreign exhibitions)] : materialy XXVII naukovo-tekh. konf. pidrozdiliv VNTU (m. Vinnytsia, 14–23 bereznia 2018 r.), VNTU. URL : <http://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/20882/4236.pdf?sequence=3>. [in Ukr.]*.

12. *Materialy z vystavky «Zbroia ta bezpeka 2009» [Materials from the exhibition «Arms and Security 2009»]. URL: <http://www.iec-expo.com.ua/index.php?id=64>. [in Ukr.]*.

13. Lopaieva, O. M., Lozytskyi, M. P. (2020) *Rol ta znachennia suchasnykh multymediinykh tyriv dlia zaniat z vohnevoi pidhotovky [The role and significance of modern multimedia shooting ranges for fire training classes]. The 5th International scientific and practical conference “Fundamental and applied research in the modern world” (December 16–18, 2020). BoScience Publisher, Boston, USA, pp. 502–505. [in Ukr.]*.

14. Shtofel, D. Kh. *Bahatofunktsionalnyi psykhoфизиологичний trenazher dlia trenuvannia striltsiv vyshchoi kvalifikatsii [Multifunctional psychophysiological simulator for training highly qualified shooters]. Informatsiini tekhnologii: nauka, tekhnika, tekhnologhiia, osvita, zdorovia.] : tezy dopovidei XX mizhnarodnoi naukovo-prakt. konf. (m. Kharkiv, 15–17 travnia 2012 r.) : v 4 ch. Kharkiv : NTU «KhPI». Part. III, pp. 110. [in Ukr.]*.

15. Zlepko, S., Shtofel, D., Kostishyn, S., Tymchuk, S. (2012) *Basic Concepts of Modern Shooting Galleries Design. Modern Problems of Radio Engineering, Telecommunications, and Computer Science : Proceedings of the XIth International Conference TCSET'2012, Lviv–Slavske, February 21–24, 2012. Lviv : Publishing House of Lviv Polytechnic, p. 217.*

ABSTRACT

Dmytro Kaznachejev, Yuriy Volkov. Main problems of assimilating theoretical knowledge and practical skills in shooting by high school students in the course of military training: a pedagogical perspective. The article highlights the issue of fire training in higher education institutions with specific learning conditions in the context of teaching methods of this discipline, its objectives and achieving certain goals, as fire training is one of the basic disciplines in the chosen profession, without which it is impossible to become an employee. police and is aimed at mastering the theoretical and practical skills needed to ensure high combat readiness of police units by the rank and file and senior staff of the police. No less important element of the subject of fire training as a discipline is the mastery of the requirements for its lawful and effective application. In particular, in this case the teacher's task is to draw the attention of applicants to the legal basis of their activities, which regulates not only the basic powers and duties, but also the use and use of firearms, aspects of care for weapons, bringing them to normal and small arms. opportunities that are important in the practical units of the National Police through periodic inspections of weapons and ammunition.

In addition, an important issue is the method of conducting classes and pedagogical techniques. It is also stated that theoretical training is an important element in the training of practitioners, but it is not valid without practical training. There are some problems in the organization of fire training of cadets, first of all, related to the regularity of training, conducting practical training shootings, etc.

Emphasis is placed on the need to ensure quality teaching by introducing changes in the cycle of service and combat training of graduates with specific learning conditions, including recourse to modernized technologies and devices that will significantly expand the possibilities of fire training. In particular, during fire training classes should pay attention to a number of laser shooting simulators, which provide visual control over the actions of the shooter and display the preparatory algorithms of the shooter to fire, as well as those simulators that perform computer processing of shooting results, which allows the teacher analyze errors and correct individual skills of the cadet to avoid inaccuracies in the following exercises. It is advisable to focus on simulators that can be used to practice the skills of shooting with different types of small arms, which are in the service of the National Police, because the cadet must have a full range of skills in handling firearms, including those with skills that may be required time of occurrence of a critical situation.

Keywords: *weapons training, pedagogical mastery, use of firearms, cadets, institution of higher education with specific learning conditions.*